

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob no-
veljah Din 1.—

TABOR* izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
dnevno naslednjega dne ter stane
masovno po pošti D 10.—, za ino-
zemstvo D 18.—, dostavljen po dom-
u D 11.—, na izkaznice D 10.—,
kateri po dogovoru.

Narčeta so pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob no-
veljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Marib-
oru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropju. Telefon interurb. št. 274.
OPREMA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, priloge, dnevno. Tele-
fon št. 24. ŠHS poštnoštevnica št.
400 št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Rokopisi se ne vrnejo.

TABOR

Leto: III.

Maribor, sobota 7. oktobra 1922.

Številka: 227.

V strahu pred fa- šisti.

Gorica, 1. oktobra.

(n. n.) Maribor je danes takorekoč primorsko mesto, namreč po precej-
njem delu svojega prebivalstva, ki je
bodisi prisiljeno, bodisi prostovoljno
zapustilo svojo zasužnjeno primorsko
domovino in si izvolilo za novo biva-
lišče svobodni Maribor v svobodni dr-
žavi svobodnega svojega naroda. Velik
del tega primorskega mariborskega pre-
bivalstva se je v prešlih letih aktivno
udeležil onih velikih narodnih bojov na
Primorskem, ki so rodili toliko lepih
uspehov za našo narodno stvar, in sem
prepričan, da ti narodni boji tudi da-
nes z največjim zanimanjem spremlja-
jo dogodek v svoji stari domovini, sa-
mo da so njihovi občutki sedaj, ko da-
našnje narodne boje na Primorskem
gledajo kot neudeleženi opazovalci le
tako oddaleč, pač vse drugačni, kot so
bili tedaj, ko so samji nosili svojo
lastno kožo na prodaj za svoje narodno
pripravljanje. Koliko danasnjih Maribor-
čanov je sodelovalo ne samo v onem ti-
nem ali zato tem vztrajnejšem in izdat-
nejšem agitacijskem delu od moza do
moza, ki nam je prinašalo tako lepe
uspehe, zlasti pa pri raznih volitvah,
da je prihajal okraj za okrajem v naše
roke in so bile ogrožene celo najtrdnj-
še postojanke naših zedinjenih narod-
nih nasprotnikov, temveč tudi v onih
hudih, krvavih pouličnih bojih, kjer
je pesčica naših neustrašenih mož in
mladeničev znala razkropiti cele mno-
žice od mrznje proti našemu narodu
besnečih Lahov. Marsikateri danasnji
Mariborčanov se nosi na svojem telesu
ohranke ran, ki jih je dobil ob takšnih
za nas tedaj slavnostnih prilikah, ko
je korenjaško naše delavstvo pod vod-
stvom svojih neustrašenih Jakličev,
Škerjancev in drugih takih mož čistilo
ulice tedaj ne samo laškega, temveč
tudi našega Trsta, kakor smo ga s
ponosom imenovali.

Kaj si neki mislijo ti nekdanji pri-
morski narodni bojovníki sedaj, ko dan-
es dnevno čitajo o fašistovskih nasilst-
vih in o dejstvu, da ga ni človeka med
našim narodom na Primorskem, ki bi
se uprl tem fašistovskim nasilstvom,
da naš narod na Primorskem tiho in
mirno trpi, da mu rečejo jermena
s hrbita, da se krotko kakor ovca da go-
niti v fašistovske mesnice?! In to ne
samo morda v Trstu, kjer je sedaj
v resnici ogromna večina prebival-
stva italijanske narodnosti, temveč
celo na deželi, po naših goriskih va-
seh, kjer z lučjo ob beljem dnevu ne
najdeš ne pristnega ne ponarejenega
Laha!

O, danasnji časi so vse drugačni ka-
kor pa so bili nekdanji!

Ali je tedaj prišlo do spopadov, tu-
di najhujših, ako je tedaj tekla kri, je
prihajala potem zakonita oblast in
najavila red: krivca je dobil svojo
kazno, pa naj je bil kdorkoli. Državna
oblast je imela svoj neoporečni in ne-
izpodbitni ugled in tudi moč, da je
mogla vzdržati ta ugled na vse strani.
Pod njeno zaščito se je čutil varen po-
sameznik in čutila se je varna skup-
nost. Tako je bilo nekdanj, ali tako ni
več danes, kajti fašizem, ki je sam v
sebi popolno zanikanje zakonitosti, je
nad državno oblastjo in dela, kar hoče,
ne da bi državna oblast le zganičala z
mezinem za odvratitev njegovih v ne-
bo kričočih kršenj vsakega zakona in
vseh v človeški naravi kot življenj-
skih pravil utrujenih običajev. Vsa-
k, tudi najmanjši odpor proti najkrvič-

Težka atmosfera v Beogradu.

Izjava finančnega ministra Kumanudija.

Beograd 6. oktobra. (Izvirno.) Da-
našnje „Novosti“ prinašajo uvodnik izpod
peresa svojega ravnatelja, v katerem raz-
pravlja o udeležbi predsednika Demo-
kratske stranke Ljuba Davidovića na za-
grebškem kongresu ter o dogodkih na
kongresu radikalne stranke v Somboru.
V svojem razmišljanju preide preko
dejstva, da so se kongresisti v Somboru
razdelili v dva tabora ter zahtevali raz-
pust radikalno-demokratske koalicije, ne more
pa, kakor pravi, preiti drugega brezpri-
mernege dejstva: Kongresa radikalne
stranke, ki se je izjavil v gornjem smislu,
se je udeležilo tudi več aktivnih ministrov,
med njimi Zarko Miladinović, ki je imel
celo govor, v katerem se je postavil na
isto stališče, kakor ostali, namreč za
razdor radikalno-demokratske koalicije.
„Ne moremo pojmiti,“ pišejo „Novosti“
v svojem uvodniku, „kako si more človek
sam pljuvati v lasten obraz. Akt. minister,
ki sodeluje v današnji vladi, pride na
zborovanje ter napada lastno vladu, njene
kombinacije ter priporoča razne sklepe
proti oni vladi, kateri sam pripada.“

Beograd 6. oktobra. (Izvirno.)
Včeraj popoldne se je vršila seja mini-
strskega sveta v predsedstvu vlade. Seji
je nekaj časa prisostvoval tudi princ
Juri, o čegar zadevi se je posvetoval
ministrski svet.

Državno uradništvo pred dalekosežnimi ukrepi.

Beograd 6. oktobra. (Izvirno.) V
vrstah državnih uradnikov ter udru-
ženja sploh se opaža v zadnjem času
gibanje, ki ho imelo za celo državo še
nedogledne posledice. Večina državnih
uradnikov se pripravlja, da izstopi iz
državne službe, če uradniški zakon ne
bo rešen v tekočem parlamentarnem
zasedanju. O kaki krizi nočejo urad-
niki ničesar slišati. Prej hočejo imeti

zakon, ki jim bo zagotovil primerno
življenje. Kritična politična situacija
jih ne bo motila, da bi svoje namere
ne izvršili. Sestavili bodo poseben od-
bor, ki bo skrbel za one uradnike, ki
zapuste državno službo. Ko bo ta od-
bor sestavljen, bodo začeli državni u-
radniki podajati ostavke in sicer v
skupinah.

Priprave za mirovno konferenco na Vzhodu.

Sklepi mudanjske konference. — Sulfanov prestol se maje. Grki še vedno
mislijo na obrambo Tracije.

Pariz, 5. oktobra. (Wolff.) Poro-
čevalec „Chicago Tribune“ javlja: V
Mudanji podpisani protokol pravi:
Turški nacionalisti so privolili, da
ostanejo zavezniki fašasa mirovnih
pogajanj v Carigradu. Ustanovi se na-
cionalistična uprava. Neutrarna cona
in Dardanele se izprazni. Grki iz-
praznijo tekom 9 dni Vzhodno Tracijo
ki jo zasedejo zavezniki. Ob Marici za-
sedejo zavezniki 20 km širok pas. U-
pravo Tracije prevzame nacionalisti.

London, 6. oktobra. (Renter.)
Odgovor Angore na noto zaveznikov
ponovno zagotavlja, da se bodo sklepi
v Mudanji točno izvedli. Pristaja na
to, da se pošljejo zastopniki k mirov-
nim pogajanjem med Turčijo, Grško
in zavezniki. Predlaga, da se sestane
konferenca 20. oktobra v Smirni. Za-
hteve, da se pritegnejo k pogajanju
Rusija, Ukrajina in Georgija, ki so
interesirane na vprašanju morskih o-
žin. Izreka zaveznikom zahvalo, da so
priznali pravice Turčije do Tracije.
Povdarja, da ni razlike v nazorih gle-
de svobode morskih ožin in jamstva
za Carigrad in Marmarsko morje ter
glede varstva manjšin, če je zasigu-

rana neodvisnost in suverenost Tur-
čije.

Carigrad, 5. okt. (Havas.) Veli-
ki vezir Tefik paša je obvestil angor-
sko vladu, da je pripravljena se pod-
vreči sklepom narodne skupščine. Po-
želji vodilnih krogov v Angori bo
carigradska vlada najbrže odstopila,
nakar odpošlje angorska vlada zastop-
nika ali generalnega guvernerja. So-
dijo, da se bo sultan šele po podpisu
miru odpovedal prestolu.

Milan, 5. okt. „Corriere della Se-
ra“ poroča iz Aten, da je za poveljnika
grških čet v Traciji imenovan general
Nidea.

Carigrad, 5. okt. (Havas.) Dva
grška vojaška vlaka sta zapustila
Dolm v smeri proti Jedrenju.

Pariz, 5. okt. (Wolff.) Glasom po-
ročil iz Aten je grški vojni minister
odredil, da ostaneta letalka 1917. in
1918., ki bi imela biti 30. okt. demobi-
lizirana, pod orožjem.

London, 5. okt. „Manchester Guar-
dian“ javlja, da je želja angleške vla-
de, da se vrši vzročna mirovna konfe-
renca tekom 14 dni v Benotkah ali pa
na nevtralnem ozemlju v mestu, ki je
bližje Carigradu.

BORZA

Zagreb notira v Curihu 2.—

Curih, 6. oktobra. (Izvirno.) Sklep-
ni kurz. Pariz 40.70, Zagreb 2.—, Lon-don 23.65, Berlin 0.25, Praga 18.20, Ita-
lija 23.—, Newyork 585.—, Dunaj
0.0075, Budimpešta 0.22, Varšava 0.0575
Sofija 3.30.

nejšemu fašistovskemu nasilju. „Kaznu-
jejo“ fašisti sami s še hujšim nasiljem,
odpor posameznika se „kaznuje“ na
celoti, na vsem društvu, na vsej vasi,
na vsem okraju, pa naj je ta odpor
resničen, ali pa tudi le dozdeven, iz-
mišljen od fašistov samih.

Ko so se 20. septembra fašisti vra-
čali s svojega zbora, je v bližini Moše
v Furlaniji pod vlakom, ki je vozil pred
fašistovskim vlakom, bajla počila bom-
ba. Posledica je bila, da so fašisti u-
stavili vlak, s katerim so se vozili, v-
drli v sredi noči v mirno vas in po-
žgali „za kazno“ par hiš, češ, ker so
mošenski „državi nevarni elemente“,
izvršili atentat na njihov vlak.

Fašistovski poslanec Giunta pa je
izjavil v tržaškem fašistovskem gla-
silu, da bi bili morali fašisti „za ka-
zen“ do tal porušiti vasi Mošo in Loč-
nik.

V Renčah je neki opit paglavec
nožem narezal državni zastavi, ki ste
v proslavo 20. septembra viseli na
občinski hiši in šoli. Župan je nemu-
doma dal zapreti zločinca in hitel po-
tem, ne morda k predstavitelju držav-
ne oblasti, temveč k fašistovskemu taj-
ništvu v Gorico, da se tamkaj opravi-
či in prosi zaščito — za vas, ki vsa ob-
soja zločin in je popolnoma nedolžna.
Fašistovski tajnik je vzel županovo o-
pravičilo na znanje in zagotovil zaščito
vasi. Kljub temu pa je naslednjega
večera prispel z Gorice v Renče odde-
lek od nog do glave oboroženih faši-
stov, ki so zasedli občinsko pisarno in
trg pred cerkvijo. Tam so vdrli v pro-
store pevskega društva „Svobode“,
kjer so vse, kar se je nahajalo v njih,
pohištvo, knjižnico, glasovir itd., zme-
tali na kup, polili s petrolejem in zažga-
li. Ko je vse zgorelo in je bila nevar-
nost, da ogenj uniči vso hišo in pre-
skoči tudi še na druge, so šele dovolili
podžupanu, da pokliče gasilce. Zgore-
le so z drugimi stvarmi vred tudi
knjige renške hranilnice in posojilni-
ce in zadrage vojnih oškodovancev.
Fašisti so odredili, da mora na občins-
kem uradu viseti državna zastava
cel mesec in da mora občina namesto
narezane zastave nemudoma nabaviti
novo.

Županstvo renške občine je po v-
sem tem objavilo v „Goriški Straži“
tole poslano:

„V sredo 20. septembra t. l. je v ob-
čini Renče neodgovoren človek razpa-
ral z nožem dve državni zastavi, ki
sta viseli raz občinske hiše in šolsko
poslopje. Obsodba vredno dejanje je
po kazenskem zakonu težak zločin, ki
je tem usodnejši, ker se je izvršil 20.
septembra, ko praznuje Italija največ-
ji državni praznik. Da bi se rešilo ne-
dolžno prebivalstvo gotove nesreče in
preprečile represalije, so župan, nad-
učitelj in občinski tajnik nemudoma
napravili potrebne korake in imeli v
četrtak popoldan (21. 9.) razgovor z
glavnim tajnikom goriške fašistovske
stranke inženjerjem I. Heilandom. Po-
srečilo se je rešiti prebivalstvo nezgo-
de, in občina Renče obžaluje v imenu
vsega prebivalstva zločinsko dejanje,
izjavljajoč javno, da nima in ne mara
imeti najmanjše skupnosti s storilcem
zločina. Čim je županstvo izvedelo za
krivca, ga je nemudoma naznanilo
pristojnemu oblastvu.“

Evo slovenskega županstva sloven-
ske občine na kolenih pred fašisti, da
se nedolžno prebivalstvo reši gotove
nesreče!

In ali je mogoče drugače? — Ne!
Naj bi županstvo ne bilo storilo,
kar je storilo, bi bile Renče in še kaka
druga vas v bližini, kjer še danes ubogo
ljudstvo ni moglo zopet dvigniti iz nienih

azvalni svojih domov in mora še vedno prebivati v barakah, upepeljene, požgane in naše ljudstvo zopet brez strehe. In naj bi se bilo ljudstvo uprlo požigu, bi bili pokali samokresi in bi vile treskale bombe, bi bila tekla kri ne samo v Renčah, temveč po vsej goriški dolini. Saj fašisti komaj čakajo, da bi na tak način mogli izliti svoj srd nad našim narodom, ki jim je ves — nevaren držav!

In zopet! — Sobotna »Edinost« je objavila tale dopis iz Vipave: »Prebivalci našega trga preživljajo v tem ednem dneve razburjenja. Napoveduje se obisk fašistov kot »kazenska ekspedicija«. Povod, ali resničneje rečeno, pretveza je v naslednjih dogodkih: Neki badak je prilepil po Vipavi lepak, naslovljen na vojaške novince, ki odhajajo pod orožje. Oslarija je bila to, ki so jo najstrožje obsojali vsi pametni ljudje, in je v to svrhu tudi nemudoma odšlo posebno odposlanstvo v Poštojno k civilnemu komisarju. Ta pa se je zvijsal, da ne more nič storiti, ker nima nobene moči napram — vojaštvu.

To je silno razjarjeno. Prebrskalo je vso Hrovinatino dvorano in zahtevalo tudi imenik članov čitalnice, ki vendar ni nič pregrešila, ker tako kulturno društvo ne more odgovarjati za dejanje kakoga norca ali najetega izzi-vača ali zlikovca. Vendar pa se napoveduje za prihodnjo nedeljo »kazenska ekspedicija«, ki naj udari ne le rečeno društvo, temveč vse nedolžno in radi onega čina ogorčeno prebivalstvo. In to vključno dejstvu, da so vsi novinci redno, mirno in polnoštevno odšli pod orožje, kljub dejstvu torej, da je tisti lepak ostal brez vsakega dejanskega učinka —

Kaj se je zgodilo danes v Vipavi, sedaj, ko to pišem, še ne vem; ali verjetno je, da so se v Vipavi ponovile »Renče«. Take so pač razmere, ki moramo živeti v njih po — »odrešenju«!

Tisti današnji Mariborčani, ki so nekadaž znali tako pogumno in odločno braniti pravice našega naroda na Primorskem, pač stiskajo pesti, ko jim prihajajo vesti iz zaslužene njihove domovine o takih dogodkih. Verjamejo! Ali kaj pomaga nam njihovo ogorčenje, njihovo stiskanje pesti? Nič! Naj bi rajši odprli te svoje pesti, široko odprli za — Jugoslovensko Matico, ki ima nalogo, da pomaga bratom v zasluženi domovini, in tisti, ki so bili svoje čase najpogumnejši narodni boreci na vročih tleh, naj bi bili danes najvnetejši člani Jugoslovenske Matice in propagatorji njenih načel in namerov. Podružnica Jugoslovenske Matice v primorskem Mariboru bi morala biti prva nad vsemi njenimi podružnicami!

Storite, storite tako, in vaši neodrešeni bratje, izročeni na milost in nemilost najbesnejšemu tujskemu nasilju, vam bodo od srca hvaležni!

A. Čehov:

Srečan čovek.

Preveo Dušan D. Petković.

(Konec.)

Prijatelj! Uz smeh estalih putnika grle se i mladoženja produkuje:

— A radi potpunijeg idijotstva ili kako u romanima govore radi bolje iluzije prilaziš bifeu i trgneš dve — tri čašice. Tada već u glavi i u grudima proizlazi nešto što se već ni u pričama nemože čitati. Ja sam čovek sitan ništavan, a izgleda mi, da ja nemam granice. Čeo bi svet zgrabio sa sobom.

Putnici gledaju na pijanog, srećnog mladoženju zaračavaju se njegovim veseljem i više se ne osećaju dremovni.

Mesto jednog slušaoca oko Ivana Aleksijevića nakupilo se pet. On se vrtil kao na iglama, smrkće, maše rukama i trambunja bez umora. On se smeje i svi se smeju.

— Glavno je gospodo manje misliti. Do djavola sve te analize... Pripilo ti se, pa pi, a zašto tu filozofirati, vredili to, i dali je korisno... Sve te filozofije i psihologije do djavola!

Kroz vagon prolazi konduktier.

— Dragi prijatelju — obratio se mladoženja, kada budete prolazili kroz vagon Nr. 209, nadjite tamo damu u plavom šeširu a belom pticom i recite joj, da sam ja ovde.

Šolska konvencija v Italiji.

Glasom izjave, katero je podal naš zunanji minister dr. Ninčič poročevalcu zagrebske »Riječi« na povratku iz Zeneve, je bil med njim in italijanskim delegatom Tostijem ter zunanjim ministrom Schanzerjem dosežen popoln sporazum glede šolske konvencije med našo državo in kraljevino Italijo in sicer v tem smislu, da velja vse tisto, kar velja za italijanske učitelje v Dalmaciji, tudi za jugoslovenske učitelje v Julijski Krajini. Kakor znano, so Italijani zahtevali od naše države, da pristane na to, da bodo smeli na italijanskih šolah v Dalmaciji poučevati učitelji italijanski državljani. To zahtevo so utemeljevali s tem, da imajo tudi Italijani v jugoslovenski Dalmaciji pravico optirati za italijansko državljanstvo, ne da bi jim bilo vsled tega treba zapustiti svoje dosedanje bivališče. Naša vlada je bila sprva odločno proti tej italijanski zahtevi in radi te točke so se razbila tudi že skoro perfektna pogajanja radi konvencij in se je s tem zavlekla tudi že tako težko pričakovana evakuacija tretje dalmatinske cone ter Susaka in Baroša. Naša vlada je to zahtevo odklonila ter stavila nov predlog, katerega pa Italija istotako ni hotela sprejeti. Tako je zadeva počivala nekaj mesecev, dokler se nista sedaj v Zenevi sestala Ninčič in Tosti ter sklenila gori naveden sporazum, ki bo, kakor vse kaže, v kratkem postal perfektno ter se bo na to pričelo s končno likvidacijo jugoslovensko-italijanskega spora.

Ker je zadeva velike načelne in splošne važnosti, je treba, da jo natančneje premislimo in preizkusimo že naprej, v koliko se bo dal ta ustmeni in pismeni sporazum tudi faktično izvesti in uveljaviti. Na celi zadevi je namreč sumljivo že to, da so Italijani tako hitro in zlahko pristali na naš protipredlog, da smejo na šolah v Julijski Krajini poučevati enako učitelji jugoslovenski državljani, kakor v Dalmaciji učitelji italijanski državljani, ko pomeni to de facto vmešavanje tuje države v interne italijanske zadeve ter krši italijansko suvereniteto, katero so Italijani vedno in povsod najljubosumneje branili. Ta italijanski odpor proti kršenju državne suverenitete vmešavanjem tujih sil v njihove interne državne zadeve je bil tako velik, da so pri pariških mirovniških konferencah celo dosegli, da Zveza narodov nima pravice kontrolirati postopanja z narodnimi manjšinami v Italiji, čeprav ima to pravico skoro za vse ostale države. Enako so najodločneje in celo ogorčeno odklanjali vsako tudi najmanjšo tujo intervencijo ali celo prošnjo glede zadev, ki so jih smatrali bodisi upravičeno ali neupravičeno za interne. Sedaj pa so naenkrat pristali na tako grobo kršenje suverenitete, kakor je nameščanje učiteljev jugoslovenskih državljanov v njihovi provinci.

teljev jugoslovenskih državljanov v njihovi provinci.

Ker Italijane predobro poznamo, da bi verjeli v njihovo spreobrnjenje in priateljstvo dobrohotnost, je jasno, da tu ni vse v redu, ampak da so Italijani pristali na ta naš protipredlog zgolj iz spekulativnih vzrokov, da nas hočejo s tem le nesramno zlorabiti in oslepariti. Ker so uvideli, da bi naša država nikoli ne pristala na njihovo zahtevo po nameščanju učiteljev italijanskih državljanov v Dalmaciji brez enake kompenzacije v Julijski Krajini, so pač prejeli naš protipredlog, toda samo, da izvedejo svojo zahtevo, za katero bodo poskrbeli, da se bo tudi izvajala, ne da bi se sami držali protibveze! Naša vlada je v mednarodnem diplomatičnem svetu sploh znana kot zelo galantna in vestna izpolnjevalka vseh prevzetih obvez, zato Italijani tudi glede te naše obveze napram njim niso v skrbeh, dobro vejo, da bomo mi izpolnjevali tudi to točko konvencij, toda tudi v slučaju, da bi se protivili, imajo Italijani dovolj sredstev, da nas prisilijo do izpolnjevanja. Kakršne garancije pa imamo mi, da bodo tudi Italijani izpolnjevali protibveze? Na njihov značaj in lepe oči jim ne moremo zaupati, posebno ker vemo, da imajo za slučaj, da obveznosti ne bodo izpolnjevali, tisoč »tehničnih in veljavnih opravil«, pred vsem pa »javno mnenje«, in fašiste. Ti poslednji so, kakor poročajo najnovejše vesti tudi faktično že na delu ter so pripravljeni, če ne gre drugače, tudi s silo preprečiti izvajanje te obveznosti. In kaj bo storila naša država, če bodo fašisti naglani ali celo pobili naše državljane, ki bodo po tej pogodbi eventuelno res prevzeli mesta učiteljev na slovenskih in hrvatskih šolah v Julijski Krajini? Intervencija v Rimu ne bo pomagala nič, ker bo rimska vlada izjavila, da se je to zgodilo brez njene vednosti in krivde, da sicer obžaluje, da pa ne more preprečiti, da ne bi »neodgovorni« elementi nastopali proti učiteljem našim državljanom, ker tudi radi razpoložanja »javnega mnenja« ni v stanju ukreniti ničesar!

Solska konvencija z Italijo bo ostala kljub sporazumu in podpisu v veljavi le enostransko, to je pri nas, v Italiji pa bo vsled »višjih vzrokov« le krpa papirja. To ni nikako sumničenje, ni pesimizem in tudi ne nezaupanje, ampak neizbežen fakt in vsako nasprotno mišljenje je ali nepoznavanje razmer, ali pa samoprevara.

Politične vesti.

* Narodna skupščina bo v smislu sklepa min. sveta sklicana k zadnji seji letošnjega zasedanja. Tretje redno zasedanje se prične 20. t. m. Ako nastopi vladna kriza, se bo odgodila, v nasprotnem slučaju prične takoj z delom. Najprvo se bo volilo predsedstvo.

Zatim u Sv. pismu piše, da vino veseli srce človeče... Ako ti je dobro i hoćeš da ti je još bolje, ti idi u bife i pij. Glavno je, ne treba mudrovati, već neka sve ide po šablonu. Šablon to je velika stvar.

— Vi govorite da je čovek Kovač svoje sreće. Kakav je on do djavola tvorac, ako je pri tem slabog zdravlja ili ima zlu taštu, tada bi njegova sreća odletela u vazduh. Sve zavisi od slučaja. Da se desi sa nama sada kakva katastrofa drugičje bi vi pevali...

— Besmislica — protestuje mladoženja — katastrofe se dogadaju jedared godišne. Nikakvih se ja slučajeva ne bojim, zato što nema nikakih razloga da se dese ti slučajevi! To su redki slučajevi! Neka idu do djavola! Neću ni da govorim o njima! ali mi izgleda, stizemo na postaju.

— Kuda potujete? — pitaše Petar Petrović. — U Moskvu ili gde južnije! — Da ste živi i zdravi. Kako mogu ja idući na sever da dodjem ma gde na Jug.

— Ali Moskva nije na severu.

— Znam ali mi sada idemo u Petrograd, govori Ivan Aleksijević.

— U Moskvu mi putujemo prijatelju.

— Ta idite kakvu Moskvu, uplašeno pita mladoženja.

— Čudnovato — — — Za gde ste kartu izvadili?

* Zadeva princa Gjorgja bo te dni končno rešena. Kralj sam želi sporazumne poravnave. Vladi je naročil, naj pozove princa še enkrat k upoštevanju dvornih statutih.

* Sporazum z Italijo sta glasom poročila »Pravde« 4. t. m. podpisala v Rimu naš poslanik Antonijević in zastopnik Italije Tosti. Italijani morajo v 5. dneh izprazniti tretjo dalmatinsko cono. Dopisnik »Jutra« pa je od kompetentnega mesta pooblaščen, dementirati vest o podpisu sporazuma.

* Nova vlada na Češkoslovaškem. Vlada je 5. t. m. podala demisijo, ki se je že dolgo pripravljala. Nova vlada bo sestavljena iz agrarcev (5), soc. demokratov (4), nar. soc. (4), narodnih demokratov (2) in Slovakov (2). Predsednik vlade bo agrarec Svehla, fin. min. dr. Rašin (narodni demokrat), zunanji minister dr. Beneš.

Seja vseh treh podružnic CMD

se vrši v petek ob 8. uri zve-

čer pri »Črnem Orlu«.

Dnevna kronika.

— Povratek kraljice v Beograd. Dvor je sprejel obvestilo, da dospel kraljica v petek v Beograd. Z njo se vrnejo vsi ostali člani kraljeve družine. Princ Pavle odpotuje v ponedeljek v Bukarešto, kjer bo prisostvoval svečanemu kronanju rumunskega kralja. K slavnostim odpotujejo v Bukarešto tudi zunanji minister dr. Ninčič, general Vasić in general Hadžić.

— 50odstotno znižanje tarifov za prevoz žita moke in krme v svrhu prehrane je dovolil minister saobračaja.

— Na bolnici v Ptujju je imenovan za primarija g. dr. Josip Stojec iz Ljubljane.

— Radičev koledar »Božičnica« za leto 1923 je državno pravdnišvo radi protidravnih člankov zaplenilo.

— Avstrijska krona sledi ruski rublju. V avstrijskem parlamentu je narodni poslanec Gürtler zahteval od vlade, naj ukline izdajo bankovcev pod 100 kron, ker z njimi itak ne more ničesar kupiti, na drugi strani pa stana izdelovanje teh bankovcev dvakrat toliko, kolikor znaša njih plačilna vrednost. Vsi bankovci izpod 100 kron, to je po 50, 20, 10 in 1 krono naj se potegnejo iz prometa. Tako bo 100 kronski bankovec najmanjša plačilna enota v Avstriji.

— Izseljevanje, zlasti v južno Ameriko, se je — kakor poroča »Edinost«, začelo v velikem obsegu na Primorskem. »Edinost« svari ljudstvo, naj ne zapušča rodne grude in naj se ne podaja v negotovost.

— Za Petrograd. U tom slučaju ja vas sažaljevam. Vi se niste na taj voz popeli.

Prolazi pola minuta čufanja. Mladoženja se podiže i tupo pogleda u putnike.

— Da, da — objašnjavaše Petar Petrović — U »Bologovu« vi nste u pravi voz uskočili... Vi ste se izgleda poše konjaka malo uhvatili i uskočili ste u prvi voz koji ste sreli.

— Ivan Aleksijević bleđi, hvata se za glavu i počenje brzo da šeta po kupeju.

— Ah, ja idijot! psuje on. Ah, ja sam podlac, djavoli me pojli. No šta ću sada da radim! U tome mi je vozu žena! Ona je tamo sama, čeka me, strahuje. Eh, baš sam budala.

Mladoženja pada na divan i ježi se. Kao da mu je ko na žulj nastao.

— Ja sam nesrećan čovek, uzliše on. Šta ću da radim? Šta?

— Ništa, ništa... teše ga putnici. Gluposti. Telegrafišite vašoj ženi, a potarajte se, da gde, na putu prediže u brzi voz. Na taj način ćete je dostići.

— Brzi voz! plače mladoženja, i »Kovač svoje sreće«. — A gde ću ja da nadjem novac za brzi voz! Sav je moj novac kod žene.

Putnici se smeju i šapćući skupljaju novac, da snabdu srećnoga, novcem za put.

— **Razbojniki v orožniški unifor-** mi. Pred par dnevi sta bila prišla ponoči h kmetu Drobenu v Malem Glogovcu dva vojaško oblečena moža; eden je imel vojaško puško. Izdala sta se kot orožnika ter zahtevala, naj jima izroči vojaško puško. Ker jima je Drobec zatajeval, da puške sploh ni, sta kratkim potom napravila hišno preiskavo, »zaplenila« 6720 kron denarja in nekaj obleke, na to pa izginila. Oropani razbojnikov ni mogel spoznati. Uvedeno zasledovanje, ki je oslalo doslej brezuspešno, se nadaljuje.

— **Jugoslavija na osvobodilnih sve-** čanostih v Pragi. Češkoslovaška republika priredi v proslavo 4. obletnice osvoboditve dne 28. t. m. velike svečanosti, ki katerim je povabljena tudi naša država. Za Jugoslavijo se po sklepu ministrskega sveta udeležijo kot oficijelni zastopniki ministri dr. Kumanudi, Omerović, Miladinović, in Pučelj. K svečanostim pa odpotuje v Prago tudi 150 narodnih poslancev kot zastopniki narodne skušnice.

— **Obvezna vojaška služba v Ru-** siji. Med tem, ko naši komunisti in socialisti rohne zoper vojaštvo sploh, ter ob vsaki priliki zahtevajo razorožitve, uvajajo njihovi »sodrug« v sovjetski Rusiji, ki so imeli že dosedaj eno največjih armad na svetu, zopet obvezno vojaško službo. Vseruski komunistični izvrševalni odbor je določil dobo obveznega vojaškega službovanja, ki traja od 20. do 40. leta. Aktivni službeni rok traja pri konjenici in pehoti 18 mesecev, pri otalih strokah po 30 mesecev (torej 6 mesecev več, kakor pri nas!), pri mornarici pa kar 4 in pol leta.

— **Epidemija v Rusiji.** Nansen objavlja rezultat sanitarne konference, ki se je vršila v Varšavi ter se je bavila s sanitarnimi razmerami v Rusiji. Konferenca je dognala, da je zbolelo v minulem letu v Rusiji 30 milijonov ljudi na pegastem legariju, 10 milijonov na povratni vročici in dva milijona na kugi in koleri. Smrtnih slučajev je bilo največ pri pegastem legariju (3 milijone). Tudi sedaj strahovito razsajajo epidemične bolezni, posebej v Ukrajini, kjer vlada največja lakota. Ker obstoja nevarnost, da se te bolezni preko Rumunije in Poljske prenesejo tudi v Evropo, je Nansen svojo akcijo razširil tudi na pobijanje epidemičnih bolezni.

— **Kaj smo doslej sprejeli na račun** reparacij? Jugoslavija je sprejela od Nemčije na račun reparacij 15.773.111 mark v zlatu, 110.340.795 mark v papirju, ter 85.850 frankov v denarju in blagu; razen tega pa še 11.962 konjev in 819 volov. Bolgarija nam je izročila 12.000 koz, 5000 konjev, 4000 volov 600 krav in 50 bikov. Madžarska je dosedaj dala nekaj premoga, dočim od Avstrije nismo še ničesar dobili.

— **Nemška propaganda s filmom.** — Dekawe (Deutsche Künstler Weltreise G. m. b. H.) je odposlala s parnikom »Bremen« 16 člansko družbo, obstoječo iz novinarjev, učencakov, in predavateljev, ki potujejo s parnikom okrog sveta. Družba se bo ustavila v vseh večjih mestih, kjer bo priredila propagandna predavanja s predvajanjem posebnih, v to svrhu prirejenih filmov. Potovanje je proračunano na dve leti. Delo financirajo nemški industrijalci, posebno eksporterji.

— **Leteči zdravnik.** V Siriji živi zdravnik dr. Martić, ki ima samo »letečo« prakso. Svoje kliente ima med beduini po azijskih puščavah. Iz svojega letala spozna že od daleč beduinska taborišča, pri katerih se spusti na zemljo. Ker je med tamošnjimi plemeni že povsod dobro znan, prihajajo ob takih prilikah k njemu vsi bolniki po nasvete in zdravila, mož pa seveda dobro zasluži.

— **Osem let žena-mož.** Iz Filadelfije poročajo zanimivo zgodbi o nekega 25-letnega dekleta, ki je osem let živela kot možki. Florence Gray, kakor se piše, je pred osmimi leti nastopila službo na neki jadrnjači. Takrat je oblekla možko obleko. Pozneje je pod imenom John Connel stopila v službo pri nekem podjetju kot sofer tovrstnega avtomobila. V tej službi se je spoznala z različni temnejši elementi in v pratkem je postala poglavar nevarne družbe vlomilcev. V tej ulogi se je spravila tudi na ženske ter si je osvojila marsikako žensko srce. Prišlo je celo do zarok, ki pa so se seveda kmalu zopet pretrgale. Pozneje je

nastopala tudi v nekem varijeteju, kjer je nastopala z neko žensko kot mož na visokem trapezu. Nekega dne je srečala bivšega člana svoje družbe, s katerim je bila v sovraštvu. Ta jo je na ulici udaril po licu, da se je nezavestna zgrudila na tla. Na ta način je prišla v roke policije, ki je odkrila njeno tajno.

— **Prodor skozi Montblanc.** Načrt za prodor skozi Montblanc, ki bi omogočil novo in krajšo železniško zvezo med Francijo in Italijo, bo te dni dokončan. Predor bo dolg 17 km ter bo vezal francosko dolino Chamonixa z italijansko dolino Aoste. Z delom se bo na obeh straneh pričelo prihodnjo pomlad. Stroški so proračunani na 25 do 35 milijonov frankov.

— **Jubilej sovjetske Rusije.** Kakor poročajo berlinski listi iz Rusije, namerava sovjetska vlada dne 25. t. m. slovesno proslaviti petletnico svojega obstoja. Ob priliki te jubilejne proslave bo baje izdana tudi amnestija za vse politične zločince, ki se nahajajo v sovjetskih ječah, kakor tudi za vse one Ruse, ki se nahajajo izven državnih mej. Begunci se bodo po tem dnevu lahko nemoteno vrnili v svojo domovino in dovoljeno bo tudi prosto snovanje političnih strank.

— **Prošnja „Družbe sv. Cirila in** Metoda“. Našim šolam v obmejnih krajih, zlasti na severni meji primanjkuje šolarskih in učiteljskih knjižnic. Znano je, da so za časa Avstrije po teh krajih pritiskale na naše šolstvo vse mogoče sile, da bi čimprej potužile naš rod. Na te kraje so se nameščali nemčurski učitelji, ki niso že po svoji morali prav ničesar storili v prid slovenski straži. Zato tudi ne najdemo na vseh teh šolah skoraj prav nikakih slovenskih knjig, bodisi za učence, kakor tudi za učitelje. Se bolj žalostno pa je v tem oziru v Prekmurju. Na Družbo prihajajo dan za dnevom prošnje za slovenska knjige. Družba je ustregla kolikor je mogla, pošla ji je zalega knjig. Vse rodoljubno občinstvo prosimo; Poglejte doma po svojih omarah, v podstrešju in vsepovsod, kjer imate kaj knjig, ki jih ne rabite, zberite jih in pošljite jih na pisarno Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljano. Da se na poštnini prihrani, skušajte jih oddati o priliki osebno ali po kakem znancu, če pa to ni mogoče, pošljite jih po pošti. Tozadevni stroški se vam na željo povrnejo. V imenu naše mladine Vas prosimo, uvažujte našo prošnjo.

— **Jugoslovensko akad. društvo** „Triglav“, podružnica v Ljubljani, opozarja svoje člane, da se imajo tovariši, ki reflektirajo na hrano v mezi zadruge j. u. a. d. „Jadrin“, takoj javiti pri tov. predsedniku Mejak-u, v akad. kolegiju (vsak dan dopoldne od 8.—10. ure, popoldne od 13.—15. ure). Tovariši, ki žele vstopiti v „Triglav“, se naj zglase istotam. — Odbor.

— **Kemal-paša kot Neron!** „Pokret“ prinaša izjavo metropolita Germanosa iz Amasije, o strahovladu Kemal-paše v Mali Aziji: Lansko leto je zapovedal, naj se vsi moški Grki od 12. do 70. leta odpošljejo v notranjost države, v Erzerijo, Kokas, in Kurdistan. Povelje se je točno izvršilo in od takrat ni o teh Grkih nobenega sledu več. Nedvomno so vsi poginili od lakote in mraza. Meseca junija je izdal turški Neron drugo naredbo: vse grške žene in otroci naj se pobijejo in njih naselbine zažgejo. Tudi to se je izvršilo. Samo v Samari, Amasiji in Sinobi so požgali 340 naselbin. V Amasiji je bilo mnogo bogatašev in ti so bili najljubši plen Kemalovih tolč. Vso ogromno premoženje, ki šteje težke milijone angleških funtov, si je na ta način prisvojil maloazijski Neron — Kemal-paša.

— **Nevarna vlomilska družba** pod ključem. Ljubljanska policija je izsledila in aretirala nevarno 14-člansko vlomilsko družbo, ki je v kratkem času izvršila v Ljubljani in okolici 40 vlovov, tatvin in ropov. Družba je imela točno izdelan načrt za še nadaljne vlome in tatvine.

— **Stari zgodovinski sveči.** V samostanu Dečani v Srbiji se nahajata dve, že skoraj okameneli sveči. Zatrjuje se, da je ti dve sveči darovala samostanu carica Milica I. 1390 z določbo, da jih sme zopet prižgati še-le tisti, ki bo maščeval Kosovo. Te pravice se bo poslužil kralj Aleksandar ob priliki kronanja.

— **Kongo, domovina bodočih** sportnih prvakov. Nek belgijski častnik, ki služi v Kongu, opisuje sportne vrline tamošnjih domačinov. Vojaki novinci prihajajo k njegovemu polku naravnost iz afriških gozdov in naravno o kakem sportu nimajo niti pojma. Pri vojaških tekmah pa dosežejo ti črnci najboljše uspehe. Eden je dosegel v teku na 100 m rekord 10.4 sekund. Čebodo ti ljudje uživali evropsko sportno vzgojo, pravi dotični častnik, bodo dali svetu nedvomno najboljše sportiste in svetovne šampijone.

— **Madžarska zahteva vojno od-** škodnino od Rumunjske. Madžarska vlada je potom reparacijske komisije zahtevala od Rumunije 30 milijard madžarskih kron, kot odškodnino za okupacijo Budimpešte. Reparacijska komisija je vsoto znižala na 18 milijard. Rumunjska vlada se brani plačati zahtevano odškodnino z motivacijo, da je bila rumunjska vojska ob priliki pobijanja boljševiške nevarnosti v srednji Evropi upravičena do rekvizicij.

— **Srbohrvaščina na Burškem.** Kakor se poroča iz Dunaja, se je na učiteljsku in gimnazijsko v Obevrtu na Burškem uvedlo obligatno predavanje srbohrvaščine.

— **Brezposelnost v Berlinu.** Uprava berlinske električne družbe je odpustila 10.000 delavcev, ki so radi nezadovoljstva z mezdami vztrajali v pasivni rezistenci. S tem se je zopet povečala brezposelnost, ki v Berlinu od dne do dne narašča.

Marenberk. Podružnica Jug. Matice v Marenberku priredi v nedeljo dne 8. okt. 1922, ob 3. uri pop. v Brudermannovi dvorani v Marenbergu s prilaznim sodelovanjem pevskega društva »Velka« iz Podvelke in orkestra iz Vuzenice koncert s tombolo s sledečim vspeškom: 1. Godba orkestra. 2. Petje: a) E. Adamič: Svetvo sunce se je skrivalo. Koroška, moški zbor. b) Narodna: Vanderček, mešan zbor. c) D. Jenko: Što čutiš, Srbine tužni! mešan zbor. 3. Godba orkestra. 4. Petje: a) Anđel: Oj, jesensko duge noči, mešan zbor. b) I. Hladnik: Deklici, moški zbor z bariton solo. c) Dr. Schwab: Dobro jutro! mešan zbor s spremljevanjem orkestra. 4. Govor: Govori g. dr. A. Medved iz Maribora. 6. Godba orkestra. 7. Tombola. 8. Prosta zabava. Vstopnina prosta! — K obilni udeležbi vabi — odbor.

V soboto, dne 7. oktobra 1922 vsi prijatelji dobre kapljice in neprisiljene zabave na

VINSKOTRGATEV v Sokolskem domu Studenci!

Mariborske vesti.

Maribor, 6. oktobra 1922.

m Mariborski novinarski klub. Glasom sporočila ljubljanske sekcije se vrši v nedeljo, dne 15. oktobra v Ljubljani članski sestanek, na katerem se bo razpravljalo o sindikalni organizaciji. Člani kluba se pozivajo, da prijavijo svojo udeležbo na sestanku predsedstva kluba najkasneje do 9. t. m., da se zamorejo pravočasno okreti vozne karte. Predsedstvo.

m Revija tujcev v Celju in v celjskem okraju. Ker nastavlja nemške in »nacionalizirane« trdke, kjer so ostali Memci na vodilnih mestih, v zadnjem času vedno več inozemcev, posebno iz Avstrije, češ, da ni domačih moči, je oblast odredila revijo vseh v celjskem okraju zaposlenih nastavlencev. Taka revija bi bila pač v Mariboru najbolj umestna in bi odkrila marsikaj. Pretežna večina nemških in »nacionaliziranih« trdk ima samo inozemske nastavlence in marsikje ni niti enega uradnika, ki bi bil popolnoma zmožen državnega jezika.

m Ljubljanski in mariborski socialistični mogotci so si hudo v laseh. Drag drugemu očitajo koritarstvo in egoizem. Ljubljanci bi radi vladali nad Mariborčani, toda ti se smatrajo za mogočnejše. Saj imajo celo svojega župana, v Ljubljani pa so jo zavozili.

„Volksstimme“ prinaša resolucijo lokalne organizacije, v kateri zahtevajo popoln prelom z Ljubljano. Pa pravijo da so trdni, kot še nikoli, v resnici pa še jim majo tla na vseh koncih in krajih.

m Afera dr. Lemež contra dr. Černič. Kazenska zadeva dr. Lemež contra dr. Černič radi razžaljenja časti je bila včeraj pri vzklitnem senatu tukajšnjega okrožnega sodišča končana tako, da je bil primarij dr. Černič oproščen in dr. Lemež obsojen v povračilo stroškov.

m Pekovski pomočniki javljajo slavnemu občinstvu, da se prične delo v pekarnah od ponedeljka, dne 9. t. m. naprej ob 5. uri zjutraj, radi česar se izdaja peciva za eno uro zakasni.

m Zabavni večer v plesom, ki ga je priredilo D. J. A. v Mariboru, je izkazal kljub slabemu obisku 2000 Dir dobička. Cenj. damam, ki so sodelovale in vsem, ki so s prispevanjem in svojim posetom izkazali naklonjenost akademski in tako pripomogli k uspehu, se odbor najiskrenejše zahvaljuje.

m Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru javlja svojim članom, da se vrši po sklepu 7. redne odb. seje izredni občni zbor v soboto 7. okt. t. l. ob 20. uri v društvenem lokalu v Narodnem domu. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Demisija odbora. 3. Volitve. 4. Slučajnosti.

m Velika kavarna. Najmodernejša Kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

Sokolstvo.

o Prvega jahaškega nastopa Kola jahačev sokolskega društva v Mariboru se udeleži jezdni odsek ljubljanskega Sokola s svojim letos razvitim praporom. Župni jezdni odsek Sokola v Celju in konjenični odjel Sokola I. in II. v Zagrebu, vsi sodelujejo pri povorki. Javni nastop mariborskega kola jahačev v Ljudskem vrtu ima na sporedu jahalno šolo, skakanje čez zapreke, redovne vaje v vodu, borbne vaje s sabljo in finale četvorke. Zvečer je na čast gostom iz Zagreba, Ljubljane in Celja zabavni večer v mali in veliki dvorani Narodnega doma s petjem, godbo in plesom. Pri nastopu in v Ljudskem vrtu in na zabavnem večeru v Narodnem domu sodeluje polnoštevilna godba Narodnega žel. glasbenega društva „Drava“. Priredba se vrši ob vsakem vremenu. Sokolski deca in naraščaj, ki pride v spremstvu prednjakov, ima k popoldanskem nastopu v Ljudskem vrtu rpest vstop, ravno tako so prosti vstopnine vojaki. Upamo in zelimo, da se mariborsko narodno občinstvo polnoštevilno odzove vabilu načelstva Kola jahačev in poseti tako popoldanski nastop v Ljudskem vrtu in večerno veselico v Narodnem domu.

Objave.

§ Vabilo. Društvo državnih policijskih nameščencev podružnica v Mariboru, si dovoljuje s tem vladno vabiti vse somišljenike, koji niso bili radi pomanjkanja časa osebno vabljeni na veselico s koncertom, petjem in plesom, koje prireda isti dne 7. oktobra t. l. v Götzevi dvorani. Spored. Od 20. do 22. ure koncert in petje, ob 22. uri slovesna otvoritev plesa. Vstopnina 10 dinarjev. Toaletna promenadna. Vstopnice so na razpolago pri blagajni od 14. ure naprej. Ker je namenjen čisti dobiček v prid vdov in sirot nameščencev, se za obilno udeležbo vladno priporoča odbor.

§ Mestni kino. „Igra z ženo“, krasna drama v 5. činih z Lotte Neumann v glavni vlogi, se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

Sport.

§ P.O.L.N.P. Prvenstvena tekma med I. S. S. K. Maribor in Mak se ne vrši 8. t. m., kakor je bilo naknadno razglašeno, temveč 15. t. m., kakor je bilo prvotno določeno. Dne 8. t. m. je igrisča neoporečno zasedeno po jahalni prireditvi Sokola. Šuput, načelnik P.O.L.N.P.

§ Reprezentativna nogometna tekma med Poljsko in Jugoslavijo v nedeljo 3. t. m. je končala v razmerju 3:1 v prid Poljakom.

L. Fajgelj:

Po zatvoritvi obrtne razstave.

(Konec.)

Iščoč po razstavi razmahla umetniške obrti sem našel le njeno rahlo, komaj vtisnjeno sled. Izdelki mizarske obrti, za katero je umetniško delo pač najbolj potrebno, vsled kopiranja tuje (dunajske oz. berlinske) orbe in pomankanja novih, celo starih tehnik ne svedočijo modernega toka, akoravno nudijo s svojo natančnostjo vse predpogoje moderne dekoracije. Knjižgoveštvo, to sicer dugod sila razvita in plodonosna umetniška obrt je bila veliko premalo povdarjena v umetniški tendenca, ko bi bila lahko biser v razstavi. Najbolj potrjuje razstava knjigoveških del, da je obrtništvo, pri komur pride obrtniški pokret v poštev, sicer razumelo in izpolnilo dobesedno

zahtevo obrtniške razstave, ne pa one umetniško obrtne razstave. Pojm obrtniške veže siloma tudi pojm umetniško obrtne razstave. — In nekatere obrti smejo biti le umetniške, da učinkujejo in da nesejo triumf z razstave. — Lepota in koristnost sta si tudi tu prav blizu. Z enako mislijo sem šel mimo fotografske umetnosti in posebno mimo razstavljenega žganega slikarstva po vzorcih dunajske firme Bier in Schöll. Ker je ta umetniška obrt lepa in lahka, bi si želel več domačih motivov, več lazurnih barv, žganega mozaika in večjih predmetov. Žgano slikarstvo deluje ploskveo in v veliki ploskvi je nje gova moč. Kakor si šel dalje po razstavi, si našel neveliko one nove struje, ki skuša z iznajdbami zadnjega časa vtisniti izdelkom znamenje razumevanja in ob enem iskanja tihe, dovršene, samozavestne lepote.

Človeka, ki je obiskal razstavo, je vodila nenasitna želja, da bi zamogel našemu obrtništvu častitati na prven-

stvu, le s težavo iskati primere v inozemski podjetnosti, ki skuša na vse načine dospeti na vrh. Kakšen uspeh bi rok, da bi bila umetniška stran obrtbeležila razstava, da se je je udeležilo obrtništvo v znamenju umetništva, ko je tudi tako dokazala veliko zanimanja, smisla in odziva. Pridružena umetniška razstava slik je zanesljiv pomeništva v dobrih rokah. Trebalo bi samo tem umetniškim rokam poveriti naloge načrtov in ornamentike. Stroški za izdelavo večjih dekoracijskih del niso preveliki. Izplačajo se in delo spremnja tisto osrečujoče veselje nad izvršenim, umetniško zamišljenim proizvodom, ki človeka med postankom prijetno razburja, kultivira srce in izveliča. Ate- ljeji in šole bi bili poklicani, da bi zanesli globoko v plasti naroda zanimanje za splošno umetniško obrt in vzbudili živo radost nad lastnim delom. To naj bo vsemu obrtništvu rahel a povdarjen nasvet.

—O—

Narodno gledališče.

Reperioire:

Petek, 6. oktobra: Zaprt.

Sobota, 7. oktobra: Satan v ženski. Ab. A.

Nedelja, 8. oktobra: Revizor, izv.

—O—

Valerija Kratina, prvovrstna in svetovnoznana baletna umetnica, priredi v torek, dne 10. oktobra v tuk. gledališču »Večer dramatičnih plesov«. Njena smer je povsem moderna in karakter njenih plesov večinoma dramatičen. Predprodaja vstopnic v gledališki blagajni od petka, 7. t. m. naprej. Ker je zanimanje za ta večer velikanski, opozarjamo cenj. občinstvo, da si pravočasno preskrbi ozir. rezervira vstopnice pri dnevni ali pri večerni gledališki blagajni.

Glavni urednik: Radivoj Behar
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Na prodaj spalnica in kuhinja iz trdega lesa. Magdalenska ul. 24. 1903

Hiša z vrtem v Mariboru—Studenca s 4 stanovanji na prodaj. Dve sobi in kuhinja takoj na razpolago. Naslov pove nprava. 1905 2-1

Kompletna spalnica za 1 osebo, trdi les, 2000 Din, salonska garnitura (pliš) 500 Din, divan z matraco 450 Din, kompletna postelja 500 Din, 7 kg perja, zrcalo 400 Din, mize, pedohe, figure, 2 omari, površnik 300 Din. Vpraša se: Retovški trg 8, L. nadstr., levo. 1908 2-1

Prazni zaboji se prodajo po nizki ceni. I. Balohi Grajski trg. 1910

Proda se motorno kolo (Wanderer), 2 cilindra, 4 k. s. in kompletan elektromotor 220/320 voltov, 5 k. s. Vrbanova ulica 12/L. 1899 2-1

Pohištvo, zaloga spalnih in jedilnih sob, kakor tudi kuhinjske opreme, po tvorniških cenah. Tovarna pohištva, Koroska cesta 46. 1883 5-4

Kupim vsako množino divjega kostanja. L. Kranjc, Vetrinjska ulica 17. 1907 2-1

Svarilo! Svarim tem potom vsakogar, da od mojega moža Avgusta Krois nič ne kupuje, ker on ni lastnik in tudi nič ne posojuje, ker podpisana nisem plačnica. Rezalija Krois. 1904

Pisalne stroje, nove in rabljene, dobavlja American Import Company, Maribor, Koroska c. 24. 1853

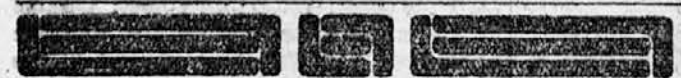
Gonilni jermenji iz najboljšega usnja, v vseh idecih širinah takoj dobavne pri Iv. Kravos, Aleksandrova c. 13, telefon interurban 207 8-1868

Blagajničarka z večletno prakso, vešča slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi, išče mesta. Cenjene ponudbe pod »Blagajničarka« na upravištvu Tabora. 1894 2-2

Higijenična brivnica se vsem priporoča. Prvovrstna postrežba. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva ulica 9. 1850

Kot srbskohrvatski korespondent išče mesta istrski begunec. Zahtevek skromen, samo da mu je omogočeno življenje.

Pošteno in zanesljivo raznašalko za »Tabor« išče Mariborska tiskarna d. d.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

Razprodaja.

V nedeljo, dne 8. oktobra ob 10. uri dopoldne se proda veliki paviljon na Götzovem dvorišču. Odprte lope, deske, les l. dr. na vrtu Dijaškega doma. Interesenti naj si objekte pred prodajo ogledajo, les zmerijo, da tako lahko ponudbe stavijo. Proda se najvišjemu ponudniku vse skupaj ali pa tudi posamezno proti takojšnjemu plačilu.

Prodajalo se bode le na vrtu »Dijaškega doma«.

Potrebne informacije se dobe v pisarni, Aleksandrova cesta šte. 22. 1889 3-2

Seno, rjamo, drva, premog, žito, krompir, sadje in druge delovine pridelke kupuje in prodaja ANDREJ OSET, Maribor, Aleksandrova cesta št. 57. Telefon št. 88. 1892

POZOR!

Lesne zaboje različnih velikosti prodamo takoj po nizkih cenah. — Interesenti se prosijo, da se tozadevno obrnejo na 3-2 tvrdko »ELIN« 1886

MARIBOR, Vetrinjska ulica št. 11.

Prostovoljna dražba.

V soboto, dne 30. septembra in 7. oktobra ob pol 9. uri se vrši na Glavnem trgu prostovoljna dražba postelj, omar, odej, blazin, zagrinjal, žimnic, miz in stolov. 1906

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

Proda se

„kmečka hiša“.

Pismene ponudbe je vpslati do nedelje, dne 8. okt. 1922 Razstavnemu odboru, Aleksandrov c. 22. 1890 3-2

Išče se družabnik

s 300.000 do 400.000 K za žago na vodno silo in paro, obenem lesno trgovino. Ponudbe pod »Zlata jama« na upravištvu dnevnik »Tabor«. — 1903

Vinogradniki in trgovci vina!

Prvovrstni vinski sodi iz tesane hrastovine, začeni od

K 5 po l.

nudi

Zagrebačka tvornica bačava, Zagreb.

Naročila direktno na tovarno 1865

Kremo za čevlje

ILIRIJA KEBRIS JURJEVO, lipulin, ličilo, mast, vsako množino po tovarniški ceni priporoča na

drobno in debelo

I. BALOH, Grajski trg. 1911

ZAHVALA.

Za obilne izraze iskrenega sočutja ob prebitki izgubi našega preljubljenega očeta

Petra Novaka

izrekamo vsem najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovčini za številno spremstvo, osobito pa preč. g. dekanu Cerjaku za tolažila ob času pokojnikove bolezni, g. dr. Pučniku in narod. posl. g. Žebotu za ganljive besede ob grobu, pevskega zboru za pretresljive žalostinke, g. okraj. glav. dr. Lajnsiču, g. okraj. šolskemu nadzorniku Lichtenwallnerju, občinskemu odboru, okrajnemu zastopu, uradništvu, okoliškim županstvom, posojilnici, čitalnici, gostilničarski zadrugi, požarni brambci, vsem darovalcem prekrasnih vencev in šopkov kakor tudi vsem onim, ki so počastili njegov spomin s številnim spremstvom na zadnji poti.

SLOV. BISTRICA, 5. oktobra 1922.

Globoko žalujejoči ostali.